

TIEDOTE

Pohjois-Savon asukkaista moni suhtautuu sote-uudistukseen neutraalisti – kunnilta ei tehtäviä hyvinvointialueille eikä maakuntaan

Pohjoissavolaisista kaksi viidestä (39 %) asennoituu sote-uudistukseen enemmän tai vähemmän kielteisesti. Vain noin joka viides (22 %) suhtautuu uudistukseen erittäin tai melko myönteisesti. Puolet pohjoissavolaisista arvioi omien mahdollisuuksien saada yhdenvertaisia ja laadukkaita sosiaali- ja terveystalvuuja paranevan tai säilyvän nykyisellä tasolla (50 %). Heikennykseen uskoo kaksi viidestä (41 %). Tiedot käyvät ilmi KAKS – Kunnallissalan kehittämssäätiön tutkimuksesta.

Reilu kaksi viidestä (44 %) uskoo myös sosiaali- ja terveystalvuuja saatuavuuden ja saavutettavuuden perustasolla hyvinvointialueella säilyvän ennallaan. Suurempi osa (45 %) arvioi niiden kuitenkin heikkenevän. Lähes puolet (48 %) arvioi palveluiden tasavertaisuuden koko maan eri puolilla heikkenevän. Pohjois-Savon asukkaiden näkemykset sote-uudistuksen seurauksista ovat hieman vähemmän synkkiä kuin suomalaisten keskimäärin.

Pohjois-Savon asukkaista lähes joka toinen epäilee, että soten seurauksena mahdollisuudet hillitä kustannusten kasvua heikkenevät (45 %). Tästä huolimatta hyvinvointialueiden toiminnan rahoittaminen vastaisuudessa hyvinvointialueverolla olisi vastenmielinen asia. Vain yksi kuudesta (15 %) kannattaa ja kaksi kolmesta (66 %) vastustaa hyvinvointialueveroa. Sen sijaan vahva enemmistö, kaksi kolmesta (68 %) katsoo, että tulevaisuudessa asiakkaan tulisi voida valita yhteiskunnan tukemia terveystalvuuja ja hyvinvointipalveluja vapaammin.

Pohjoissavolaisista joka kolmas (32 %) ilmoittaa, että he ovat erittäin tai melko hyvin perillä sote-uudistuksesta. Vajaa kolmannes uskoo tietämyksensä olevan heikkoa (29 %) ja reilu kolmannes (36 %) ovat välimaastossa, tietämys ei ole hyvää eikä huonoa.

Pohjoissavolaiset ovat varsin haluttomia siirtämään lisää tehtäviä hyvinvointialueen vastuulle

Tutkimuksessa vastaajille esitettiin joukko sote-uudistuksen jälkeen kunnille jääviä tehtäviä. Heiltä kysyttiin, mitkä kaikki kunnille jäävistä tehtävistä ovat sellaisia, jotka tulisi myös siirtää hyvinvointialueen tai maakunnan vastuulle.

Tulosten mukaan enemmistö ei haluaisi siirtää kunnilta hyvinvointialueiden tai maakuntien vastuulle yhtään tehtävää. Mielipiteet kuitenkin hieman

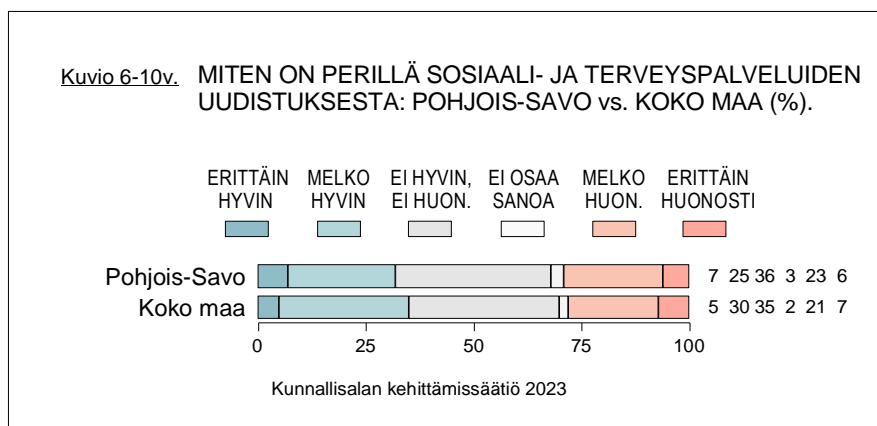
hajoavat. Eniten kannatusta saa elinkeinojen edistäminen (yritysten toimintaedellytykset, yritysneuvonta jne.), jonka lähes joka viides (18 %) olisi valmis luovuttamaan kuntaa tai kuntayhtymää suuremmille harteille. Lähes kolmanneksen (32 %) mielestä mitään tehtäviä ei saa enää siirtää kunnilta pois ja reilu neljännes (28 %) ei kyennyt ottamaan kantaa lainkaan.

Pohjois-Savon asukkaat suhtautuvat kuntien tehtävien siirtämiseen hyvinvointialueiden vastuulle monilta osin samalla tavoin kuin väestö koko maassa keskimäärin. Mielenpitoet ovat jonkin verran muuttuneet vuodesta 2018. Pohjoissavolaiset ovat aiempaa haluttomampia siirtämään tehtäviä hyvinvointialueille.

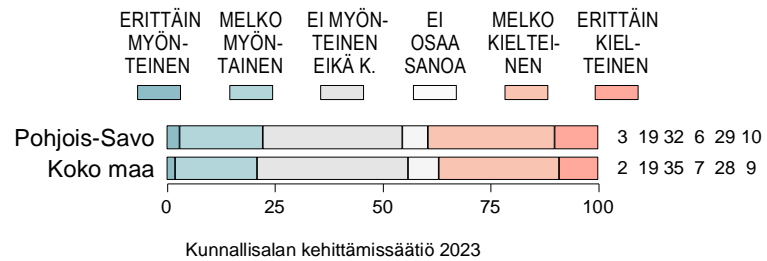
Tutkimuksen toteutus. KAKS- Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa tammikuussa 2023. Haastatteluja tehtiin Pohjois-Savossa 204. Vastaajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on Pohjois-Savossa 6,9 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4.013 haastattelua. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan 1,5 prosenttiyksikköä suuntaansa. Pohjois-Savon osalta virhemarginaali on 6,9 prosenttiyksikköä suuntaansa.

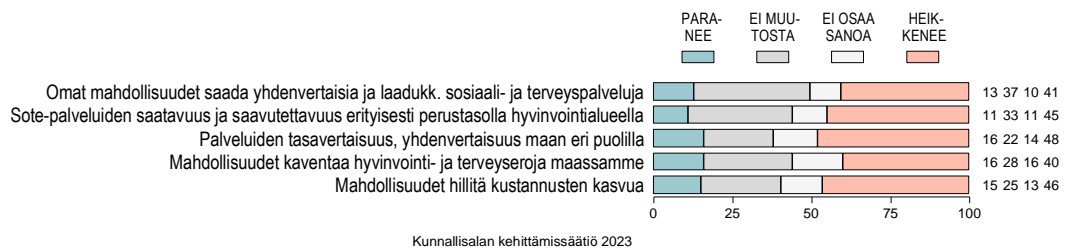
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

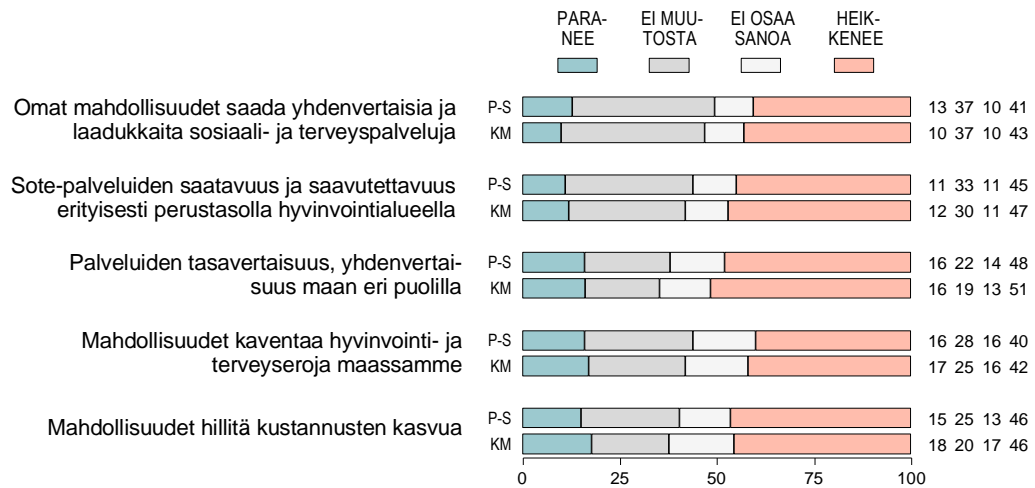
Kuvio 7-10v. MILLAINEN MIELIKUVA ITSELLÄ ON SOTE-UUDISTUKSESTA: POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (%).

Kuvio 8-10. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: POHJOIS-SAVO (%).

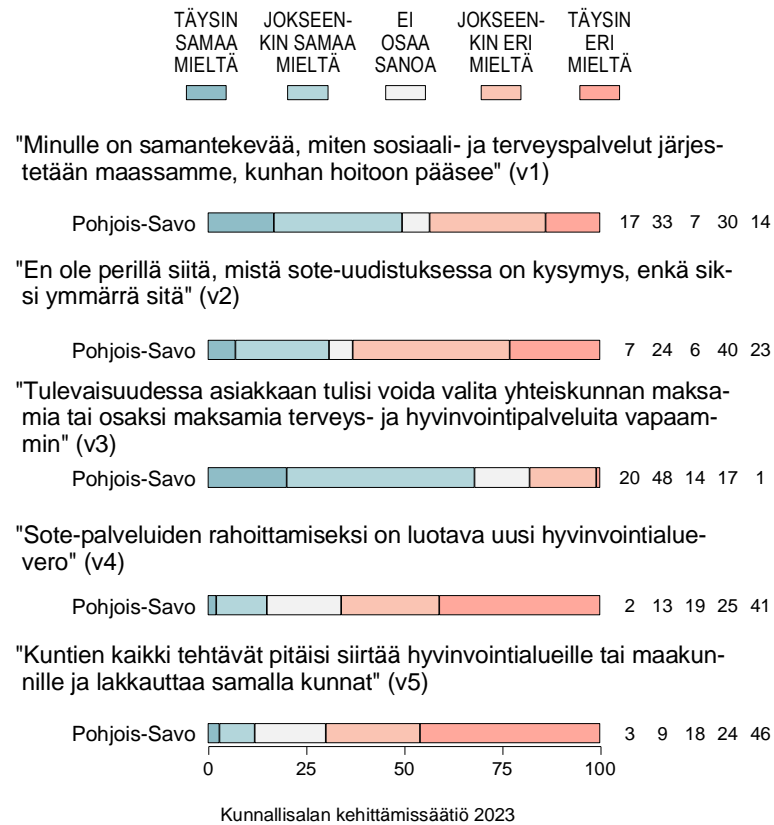

Kuvio 8-10v. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: POHJOIS-SAVO (P-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

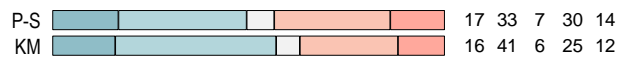
Kuvio 9-10. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITÄMIIN: POHJOIS-SAVO (%).

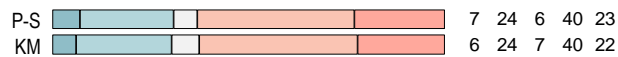
Kuvio 9-10v. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: POHJOIS-SAVO (P-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

TÄYSIN SAMAA MIELTÄ	JOKSEEN- KIN SAMAA MIELTÄ	EI OSAA SANOA	JOKSEEN- KIN ERI MIELTÄ	TÄYSIN ERI MIELTÄ
				

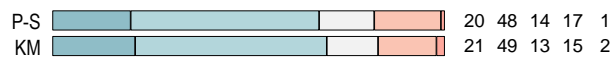
"Minulle on samantekevää, miten sosiaali- ja terveystalvet järjestetään maassamme, kunhan hoitoon pääsee" (v1)

"En ole perillä siitä, mistä sote-uudistuksessa on kysymys, enkä siksi ymmärrä sitä" (v2)

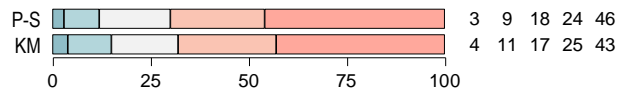
"Tulevaisuudessa asiakkaan tulisi voida valita yhteiskunnan maksamia tai osaksi maksamia terveys- ja hyvinvointipalveluita vapaamin" (v3)

"Sote-palveluiden rahoittamiseksi on luotava uusi hyvinvointialuevero" (v4)

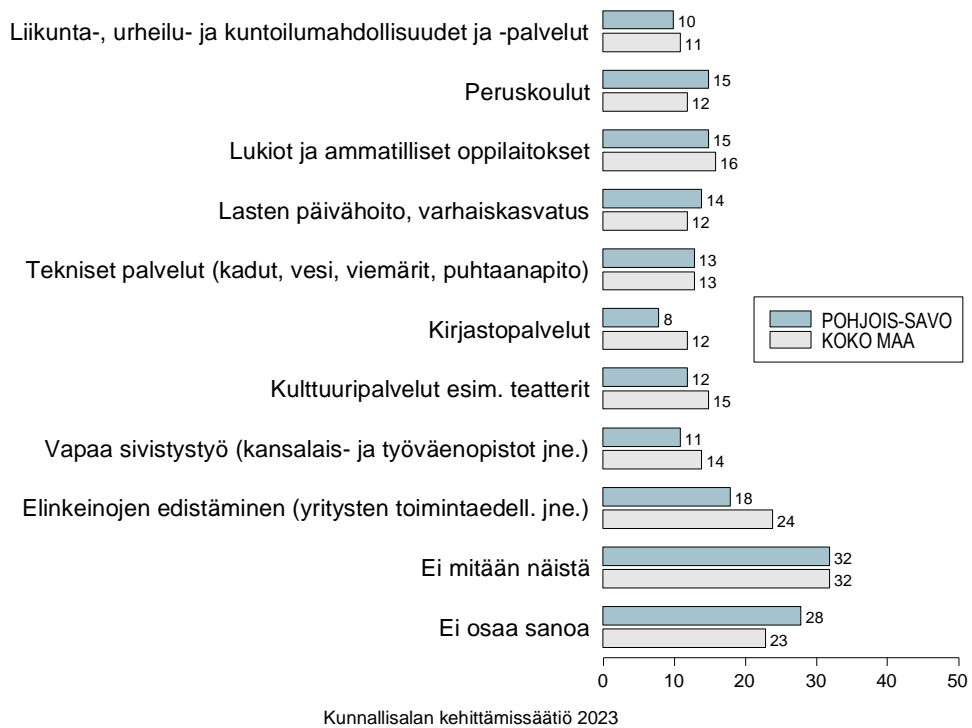

"Kuntien kaikki tehtävät pitäisi siirtää hyvinvointialueille tai maakunnille ja lakkauttaa samalla kunnat" (v5)

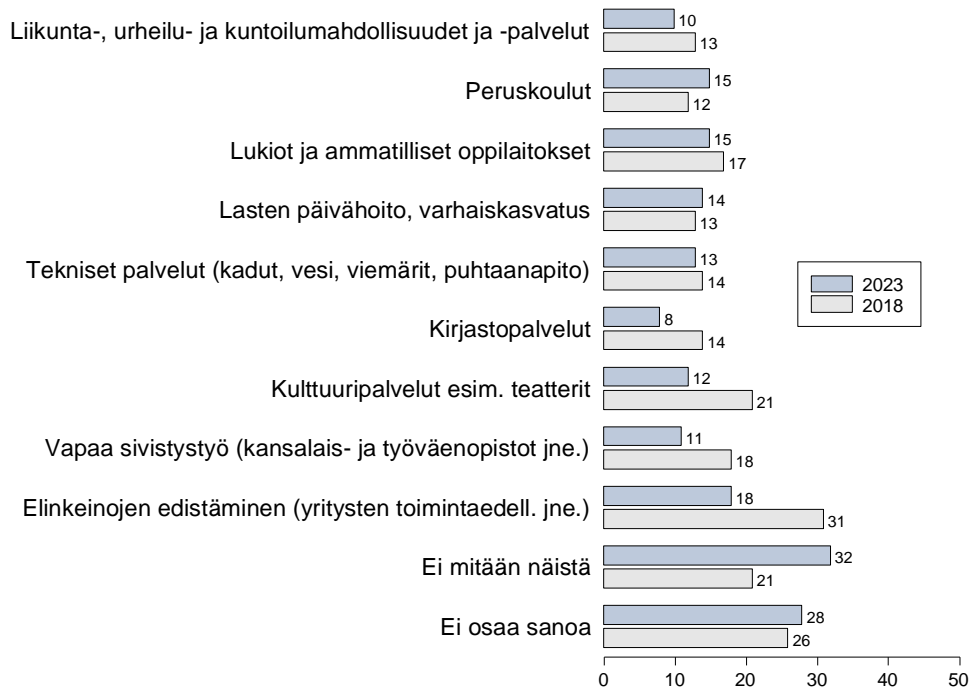

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 10-10v. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI
 MAAKUNTIEN VASTUULLE: POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (%).

Kuvio 10-10t. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI MAAKUNTIEN VASTUULLE: Pohjois-Savo vuosina 2018 ja 2023 (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023